

Божок Наталія Олексіївна

Жукова Яна Валентиновна

ГРА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

В наш час зростає потреба у вивченні іноземних мов. Це спричинено рядом факторів, а саме: розвиток міжнародних відносин, оновлення освітніх та інформаційних технологій.

Ці фактори впливають на визначення стратегії навчання іноземних мов. Практичну мету навчання іноземних мов зумовлює комунікативний підхід.

Важливу роль відіграє креативність вчителя – здатність його правильно організувати процес навчання, що веде до кращого володіння іноземною мовою.

Один з найбільш ефективних прийомів реалізації комунікативного підходу є навчальна гра. Вивченню ефективності використання гри в процесі навчання приділяли велику увагу багато видатних педагогів: Франсуа Рабле, Ушинський та інші.

Перш за все, слід визначити значення поняття «гра». Заболотна С. Х. у своїй статті «Використання гри на уроках англійської мови» розглядає гру як особливо організоване заняття, яке вимагає напруження, емоційних та розумових зусиль.

Гра – розумна, планомірна, підпорядкована відомим правилам система поведінки. За визначенням Виготського Л. С., гра є природною формою праці дитини, властивою лише їй формою діяльності. Особливість дитячої гри в тому, що її мотив – не в результаті, а в змісті ігрової дії. Ігрові ситуації сприяють створенню особливого простору навчальної діяльності, у якому учень готується до рішення життєво важливих проблем і реальних ускладнень.

Під час гри учні невимушено використовують свій запас знань, умінь та навичок, тому що вони, використовуючи ситуацію, надану в грі, можуть реалізувати в реальному житті.

Гра викликає інтерес та активність. Непомітно для себе учні засвоюють новий матеріал і починають вільно вживати в мові слова іншої мови.

Так гра дає можливість не тільки закріпити вивчений матеріал, але й придбати нові знання, ігри можна використовувати як при поясненні матеріалу, так і при його закріпленні.

Використання гри на уроці має свої переваги та недоліки. До переваг можна віднести:

- 100% активність учнів

- використання мови без безпосереднього контролю вчителя;
- оцінювання знань згідно здатності учнів швидко реагувати на ситуацію, представлену в грі.

Недоліки гри з педагогічної точки зору важко виділити. Без сумніву, що в деяких класах та ситуаціях виникають практичні перешкоди. Дуже мало вчителів створюють ідеальні умови для проведення гри.

Бажано організувати гру таким чином, щоб у ній приймали участь не тільки окремі учні, а й решта класу. Треба пам'ятати, що гра не існує сама по собі. Вона повинна включати всі мовленнєві процеси, а саме: говоріння, читання, аудіювання. В іншому разі використанні гри як окремого прийому займатиме багато часу.

Перед проведенням гри у класі необхідно зважити на всі технічні аспекти. Якщо гра не підготовлена ретельно і не відповідає рівню знань та інтересів студентів, вона не буде успішною.

Жоден вчитель не любить некерованний клас, а рольова гра, як і інша парна або групова робота, може призвести до хаосу, якщо вона не організована як слід.

Тому треба пам'ятати декілька правил постановки гри:

1. Розрізняти галас та хаос. Галас є проблемою тільки в тому випадку, якщо він заважає вчителю в сусідній аудиторії.
2. На перших етапах доцільніше приділяти увагу роботі студентів у парах, а далі поступово переходити до роботи в групах.
3. Перед початком гри слід добре пояснити ситуацію, в якій відбуватиметься гра та дати чітку інструкцію щодо проведення гри.
4. Окрім гри підготуйте інші види діяльності, на випадок, якщо студенти закінчать гру раніше запланованого часу

Гра визначає деяку мовну запланованість, але грі властива й спонтанність. Під час гри відбувається змагання, тому перемога в грі часто залежить від швидкості реакції, мобілізації знань, кмітливості та прийняття правильних рішень.

Мовне вираження у грі – це не лише мова, а й міміка виразу обличчя, рухів, жести. Бажання виграти створює у класі атмосферу емоційної напруги.

Гру можна вважати варіантно-ситуативною вправою, під час якої учні отримують досвід спілкування.

Введення ігрових моментів значно поживляє та активізує заняття, а це приводить до зацікавленості студентів, їх бажанню працювати, слухати, запам'ятовувати. Принцип «вчити-граючи» може мати місце на всіх етапах уроку, для всіх вікових груп.

Класифікація ігрових вправ.

Дуже гарно класифікує ігрові вправи Заболотна С. Х. наступним чином:

I. Ігри, направлені на засвоєння мовних знань, тобто мовні вправи:

- Лексичні
- Граматичні
- Фонетичні
- Орфографічні

II. Ігри, направлені на розвиток і удосконалення мовних навичок – мовленнєві (умовно-мовленнєві)

Такі ігри сприяють розвитку навичок та умінь аудіювання, говоріння, читання та письма.

Використання ігрових вправ допомагає засвоєнню слів та виробленню навички їх вжитку у мовленні. Це дуже важливо тому, що оволодіння передбачає гарне знання лексики та її використання у різних видах мовленнєвої діяльності. Гра створює природну ситуацію для закріплення та вживання лексики.

Студенти можуть ознайомитись з повною лексичною одиницею за допомогою гри у цікавій, неординарній формі.

Як бачимо, ігри можуть бути не лише лексичними, аудитивними та мовними, тому що саме вони мають можливості для тренування учнів у вживанні лексики в ситуаціях, близьких до реального життя, навчання розуміння учнями змісту висловлювань, розвитку слухової та мовної реакції, навчання учнів послідовно, логічно і творчо використовувати отримані мовні навички, виражати свої думки. Вони в свою чергу поділяються на певні ... за змістом.

Таким чином, гра є ефективним засобом навчання, що охоплює різні види мовленнєвої діяльності (слухання, говоріння, читання, письмо), вона допомагає в оволодінні іноземною мовою, а крім того, учні відчують емоційне задоволення як у процесі гри, так і при досягненні результатів.

Проведення уроків іноземної мови з використанням ігрового матеріалу активізує школярів, сприяє досягненню високої результативності занять та виховує любов до англійської мови

Ігри не підміняють інші форми і види роботи з іноземної мови, а тільки доповнюють їх.